

Presuda Privrednog apelacionog suda, Pž. 10784/2010 od 6.7.2011. godine

Sentenca:

- Raskidom ugovora o međunarodnoj prodaji robe prodavac, koji je dužan vratiti cenu, mora platiti i kamatu na nju, počev od dana kada mu je cena isplaćena.

Iz obrazloženja:

"Prema činjeničnom stanju utvrđenom u prvostepenom postupku parnične stranke su bile u poslovnom odnosu po osnovu ugovora o prodaji sa elementom inostranosti, obzirom da je tužilac privredno društvo koje ima nacionalnu pripadnost Republike BiH. Po tom osnovu se tuženi, kao prodavac, obavezao da tužiocu, kao kupcu, isporuči automatsku mašinu za izradu faks, ading i termo rolni model "1+1" u roku od 30 dana, a koji rok je počeo da teče od 27.6.2008. godine, po ceni od 7.000,00 evra. Po tom osnovu tužilac je tuženom uplatio ukupan iznos u dva navrata od 7.000,00 evra tako da je zaključno sa 19.8.2008. godine cenu za predmetnu mašinu izmirio u celosti. Tuženi je kasnio sa isporukom predmetne mašine zbog čega ga je tužilac dopisom od 8.10.2008. godine pozvao da u što kraćem roku isporuči mašinu ili da mu u protivnom vrati cenu, obzirom da je tuženi kasnio sa isporukom mašine tri meseca. Tuženi ni po tom pozivu tužioca nije postupio i do dana podnošenja tužbe nije isporučio mašinu koja je bila predmet ugovora o prodaji, niti je dostavio sudu dokaze da je novac koji je primao na ime cene za navedenu mašinu vratio tužiocu. Tužilac tužbom traži vraćanje iznosa koji je uplatio na ime cene za mašinu koja je trebala da bude predmet ugovora o prodaji sa zateznom kamatom propisanom Zakonom o visini stope zatezne kamate počev od 8.10.2008. godine, kao dana kada je pozvao tužioca ili da mu isporuči mašinu li da mu novac vrati.

Na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo kada je zaključio da je u konkretnom slučaju, a imajući u vidu da parnične stranke nisu ugovorile za slučaj spora primenu merodavnog prava, merodavna Konvencija Ujedinjenih nacija o ugovorima u međunarodnoj prodaji robe - Bečka konvencija (dalje: Konvencija), te da shodno čl. 53. i 54. Konvencije tužilac osnovano potražuje vraćanje cene, kao posledicu raskida ugovora.

Međutim, pogrešan je zaključak prvostepenog suda da je tužilac danom podnošenja tužbe, tačnije 24.2.2010. godine nesumnjivo iskazao volju za raskidom ugovora koja je proizvela pravno dejstvo od dana kada je o istoj obavješten tuženik, odnosno dana 25.3.2010. kada je tuženi primio tužbu, te da mu stoga, shodno članu 78. Konvencije, pravo na zateznu kamatu pripada počev od 25.3.2010. godine pa do isplate.

Ovo stoga što je odredbom člana 81. stav 1. Konvencije propisano da raskidom ugovora obe strane se oslobađaju svojih ugovornih obaveza, izuzev eventualne obaveze da se naknadi šteta. Raskid ne utiče na odredbu ugovora o rešavanju spora, na bilo koju odredbu ugovora koja uređuje prava i obaveze strana posle raskida ugovora, dok je članom 81. stav 2. Konvencije propisano da strana koja je izvršila ugovor u celini ili delimično može zahtevati od druge strane vraćanje onog što je na osnovu ugovora isporučila ili platila. Ako su obe strane

dužne da izvrše vraćanje, uzajamna vraćanja vrše se istovremeno. Odredbom člana 84. stav 1. Konvencije propisano je, ako je prodavac dužan vratiti cenu, on takođe mora platiti kamatu na nju počev od dana kada mu je cena isplaćena.

U konkretnom slučaju tuženi je, kao prodavac, obavezan na vraćanje cene koju je primio u celosti, pa je shodno napred navedenom članu 84. stav 1. Konvencije dužan platiti kamatu počev od dana kada mu je cena isplaćena. Međutim, kako je tužilac kamatu na isplaćenu cenu tražio počev od 8.10.2008. godine, to je Privredni apelacioni sud krećući se u granicama zahteva koji je stavljen u postupku shodno članu 3. stav 1. Zakona o parničnom postupku, prvostepenu presudu u pobijanom delu preinačio i dosudio tužiocu zateznu kamatu po stopi propisanoj Zakonom o visini stope zatezne kamate počev od 8.10.2008. godine, pa do 24.3.2010. godine."